

A Copenhaghen torna a parlar-se d'ampliació. Com va passar fa nou anys, la presidència de torn danesa serà clau per conèixer els països que s'afegiran a la Unió Europea. Mentre els deu aspirants esperen notícies, Alemanya, el Regne Unit, Holanda i Suècia n'han avançat una: no pensen pagar el cost que significa l'obertura a l'est. I per si n'hi havia poc, la dura reforma de la PAC i el 'no' irlandès al Tractat de Niça.

Ampliar a contrarellotge

Va ser a Copenhaguen on, el 1993, es van fixar les condicions polítiques i econòmiques que havien de complir els països que aspiressin a formar part de la Unió Europea. Ironies del destí; ara, nou anys després, serà també a Copenhaguen, al mes de desembre, quan s'haurà de decidir quins països ingressaran al club comunitari. Serà l'escenari on es triarà quins dels deu candidats amb possibilitats acaben formant part de la Unió a partir del 2004. Almenys aquest és el calendari, perquè després de la impotència de la presidència espanyola per aconseguir tancar els dossiers clau en aquest terreny, l'ampliació ja s'haurà de gestionar a contrarellotge.

I el responsable serà un dels països més euroescèptics dels quinze. Una Dinamarca que ha rebutjat l'euro, i que no participa en la política europea de defensa. Exempcions que aquest petit i orgullós país va exigir després del sorollós "no" al Tractat de Maastricht que van atorgar uns danesos euroescèptics llavors i ara. El primer ministre, Anders Fogh Rasmussen, que presideix un govern que depèn del suport parlamentari d'un partit de l'ultradreta per mantenir-se, ha assegurat que les exempcions daneses no seran cap handicap per tancar abans del final d'any els capítols més complicats de l'ampliació.

Dinamarca hi posarà tots els esforços, però ella mateixa ja preveu una cimera interminable. Ja compta amb la possibilitat que pugui prorrogar-se 1 o 2 dies més, a l'estil de la inacabable i mal tancada cimera de Niça, la del dolorós part del Tractat de Niça. Una previsió que envia senyals preocupants. O potser simplement realistes, ateses les dificultats que cal superar.

El gran conflicte té noms i cognoms. És financer. Quatre països rics, quatre contribuents nets al tresor comunitari, quatre que, cada any, comproven que paguen més del que cobren dels pressupostos de Brussel·les, han pitjat el botó d'alarma. Alemanya, Holanda, Suècia i el Regne Unit no pagaran més, no accepten la factura que proposa la Comissió Europea per costejar el cost de l'ampliació durant els anys 2004-2006.

L'oposició se centra especialment en les ajudes directes a l'agricultura. I en el fons, va més enllà fins i tot de negar als nous països accés a aquests pagaments directes als agricultors. El que plantegen és una revisió a fons de la Política Agrícola Comuna (PAC), la que afectarà els nous i també la que toca els socis actuals. Pretenen una retallada important d'aquestes ajudes directes. Això, per a països com França, Espanya o Itàlia, és una declaració de guerra. Tocar aquest concepte bàsic de la PAC seria tocar el cor dels beneficis que reben de Brussel·les. Es preveu una batalla dura i amarga. L'obertura d'hostilitats s'ha iniciat aquest 10 de juliol, quan la Comissió Europea ha presentat la seva proposta de reforma de la PAC, que preveu ja una reducció de les ajudes directes.

En la seva compareixença davant el Parlament europeu, el 2 de juny, per passar balanç del semestre, el president espanyol, José María Aznar, va criticar aquestes maniobres de barrejar temes diferents, de condicionar les negociacions per l'ampliació amb les de la reforma de la política agrícola o amb la de les pròximes perspectives financeres de la Unió. "Barrejar les perspectives financeres, l'Agenda 2000, vigents fins al 2006, amb l'ampliació és un error. I barrejar la reforma de les polítiques amb l'amplia-

ció és una altre error. I voler barrejar les tres coses és apostar perquè l'ampliació no es faci." Un atac directe a la posició d'Alemanya i dels altres països rics.

La presidència espanyola va intentar lligar un compromís per fixar la posició negociadora dels quinze sobre el finançament agrícola a la cimera de l'octubre vinent a Brussel·les, però Alemanya no ho va acceptar. Considera que acabarà de sortir de les eleccions –Gerhard Schroder es juga el càrrec de president, i de moment les enquestes li donen perdedor, davant del conservador Edmund Stoiber– i que necessita més temps.

El punt de partida és la proposta de la Comissió Europea, que plantejava un accés escalonat dels nous països en els pagaments directes als agricultors. En concret, oferia només un 25% de subsidis als pagesos dels nous socis que augmentaria fins a arribar al 100% al cap de deu anys. Números que els quatre rics de línia dura rebutgen radicalment.

El possible "no" irlandès al Tractat de Niça. La batalla agrícola no és l'única que complica l'ampliació de la Unió Europea. Altres fantasmes s'entreveuen a l'horitzó. Un pot venir d'un petit país, durant molt temps entusiasta de la causa europea, però que els últims temps s'ha rebel·lat: Irlanda, que ja va engaltar un primer revés als projectes europeus amb un primer "no" al Tractat de Niça i que podria reiterar la negativa en el segon referèndum que s'ha de celebrar aquesta tardor.

Irlandesos que temen que la capacitat militar que s'està autoatorgant la Unió

EL TEMPS

El danès Anders Fogh Rasmussen és un dels primers ministres més euroescèptics.

La Unió Europea està disposada a admetre només la part grecoxipriota de Xipre

Europea degradi la seva tradicional neutralitat; irlandesos amb la preocupació dels països petits de quedar engolits per la gran maquinària comunitària, i irlandesos influenciats també per la mala reputació que rodeja el Tractat de Niça des del dia mateix del seu naixement. Però, amb bona o mala fama, és el tractat que estableix uns canvis mínims, polèmics

però indispensables, per afrontar l'ampliació. El mateix primer ministre danès, Anders Fogh Rasmussen, ha reconegut que si hi ha un segon "no" irlandès "desapareixerà el marc per a l'ampliació". I llavors, com a mínim un retard d'aquesta reconciliació entre l'oest i l'est d'Europa semblaria inevitable.

En aquesta ampliació, altres possibles obstacles poden ser l'agricultura polonesa i la divisió de Xipre. Una Polònia amb una majoria de població que accepta amb resignació i sense entusiasme l'ingrés a la Unió, i amb uns agricultors que temen la indispensable i dura reestructuració que hauran d'afrontar. La classe dirigent empeny fort per a l'ingrés, i la majoria de població l'accepta, però sense il·lusions. Polònia, amb mides i població similar a les espanyoles, és el gran entre els candidats, la resta són països molt petits. Per això, ella sola és un test. No es concep l'ampliació sense Polònia, i es coneixen les dificultats per adaptar la seva agricultura, però l'acord es veu factible.

Una dificultat ben diferent és la de Xipre. La posició dels quinze és clara: prefereixen admetre un país unit, però les converses entre els líders de les dues comunitats no semblen avançar. A la pràctica, la Unió està disposada a acabar acceptant com a nou membre la part grecoxipriota de l'illa. Decisió que no agradaria a ningú però que pot convertir-se en inevitable ja que Grècia està disposada a bloquejar tota l'ampliació si la part grega de Xipre no entra.

Jaume Masdú

ESPAI ESCÈNIC JOAN BROSSA
Del 19 de juny al 28 de juliol

GRAND ECART

Interpretació: Toni Cots Direcció: Jordi Cortés

Preu especial per als lectors d'EL TEMPS
presentant aquest anunci a la taquilla del teatre

Espectacle inspirat en l'univers poètic de Joan Genet

C/ Allada Vermell, 13 (al final del carrer Princesa) 08003 BCN
Reserva d'entrades: **933 101 364** Oficina: 933 151 596 de 10 a 2
Horari: de dimecres a dissabte a les 22 h i diumenges a les 19 h

50%
DESCOMPT

NOMÉS
9€